

Ord vid fru
grefvinnan
Charlotta
Cronhjelm, född
Lindman,
jordfästning i U...

Torén, Carl-Axel,

8 Ea

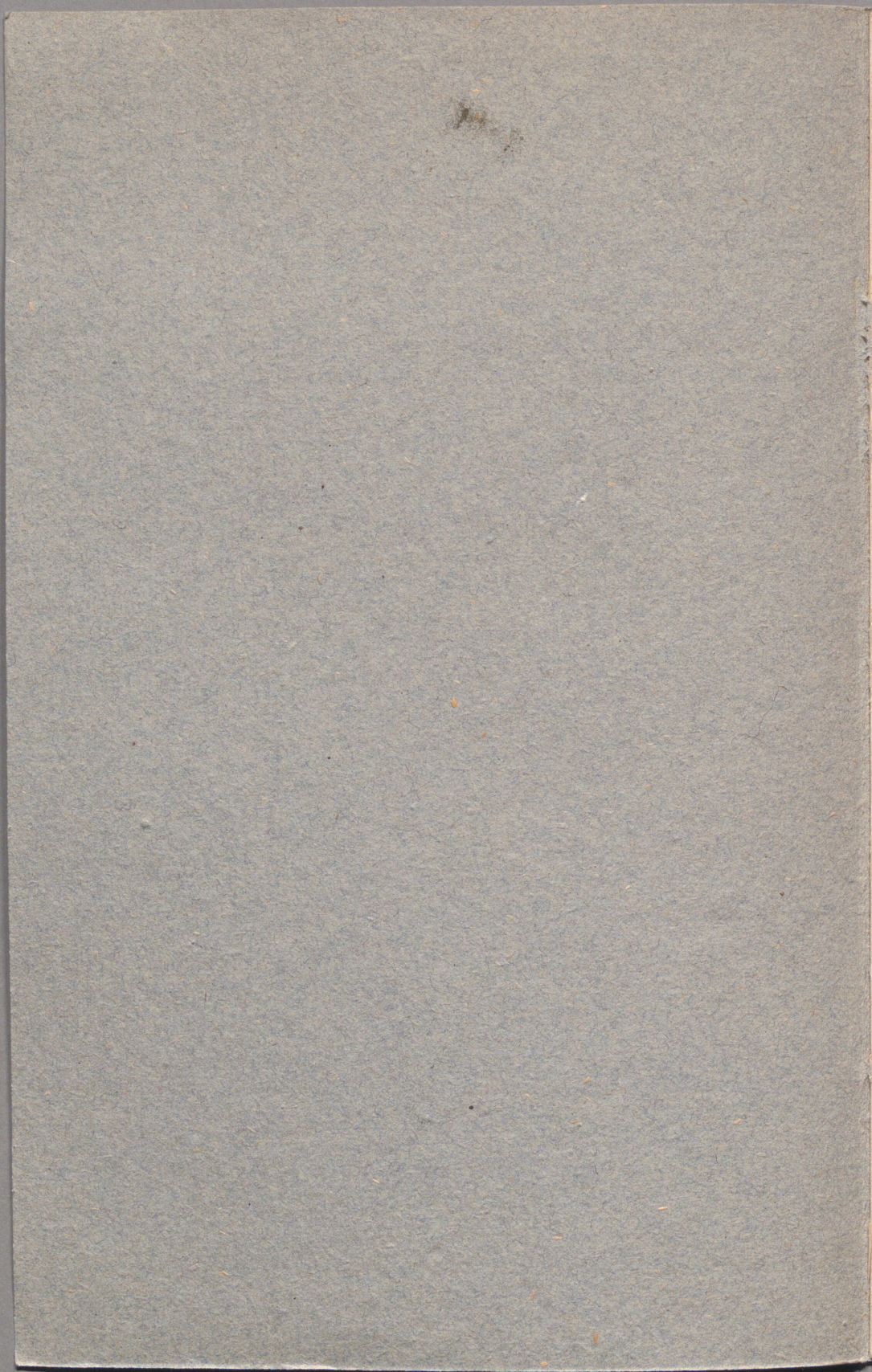

National Library
of Sweden

CRONHJELM, CHARL.

Lit. red.
Före 1900.
o

Siktaread.
Före 1900.
o

ORD

vid

Fru Grefvinnan

Charlotta Cronhjelm,
född Lindman,

JORDFÄSTNING

i Upsala den 7 Oktober 1863

af

C. A. Torén.

Upsala

Edquist & Berglund. 1864.

Desse äro de, som komne äro utur stor bedröfvelse och hafva tvagit sina kläder och gjort dem hvita i Lammets blod. Derföre äro de för Guds stol, och tjena honom dag och natt uti hans tempel, och den på stolen sitter, skall bo öfver dem.

De skola intet mer hungra, eller törsta; icke heller skall solen falla på dem, icke heller någon hetta. Ty Lammets, som midt i stolen är, skall föda dem och leda dem till levande vattukällor; och Gud skall aftorka alla deras tårar af deras ögon. Joh. Upp. 7: 14—17.

En ousägligt härlig syn sväfvar med full klarhet och kraft för den högst bland alla lärjungar, propheter och apostlar benådade och begåfvade Johannis blickar. Det är nästan naturligt, att den lärjungen, hvilken Jesus omfattade med en särskilt kärlek, hvilken Han under sin lifstid tillstodde att luta sig intill Hans gudomliga bröst, och höra slagen af Hans hjerta och blicka in i Hans gudomliga ögon och suga en evig vishet från Hans heliga läppar, det är nästan i sin ordning, att denne lärjungen, som stod i ett djupare förhållande till den härlige Mästaren, än någon af de andra, och som också bestämdare än någon, ehuru visst icke ensam, har bevittnat och kraftigt, ovedersägligen betygat sin Herres fullt, afgjort gudomliga väsende, Hans eviga härlighetsnatur: det var naturligt, att denne lärjunge, stående ensam i sitt slag, skulle blifva mer än någon bevärdigad med en blick i den tillkommande verlden. Den store Frälsarens älskling fick se hvad

intet öga sett, han fick höra hvad intet öra hört; han fick skymta saligheter, härligheter, fröjder, sådana, att de förut ej uppstigit i ett människohjerta. Han fick med kärlekens hand lyfta på flicken af det täckelse, som döljer det eviga lifvets utsägliga verkligheter, eller mycket rättare, den före honom hemgångne, förklarade, på Guds högra hand upphöjde, tillbedjansvärde Bröstvänner, den allsmäktige Jesus lyfter upp täcket för sin vän, dels derföre, att den kärleksfulle Mästaren, sig alltid lik i nåd och vänlighet, ville fagna sin numera ålderstigne käre Johannes, dels och icke mindre till den ändan, att han skulle för alla tiders återlösta uppenbara, hvilken härlighet Han hade att bestå, hvilken lön de hade att vänta, om de under den hastiga nådetiden ville rätt i sanning och allvarsamt anamma Honom, hvilken dem af Gud gjord är till visdom, rättfärdighet, helgelse och förlossning. Hvarföre skänks åt Johannis öga örnens skärpa, om ej derföre, att han äfven från den sidan, från det utsägliga, ovanskliga, öfversvinneliga hoppets sida, ville draga dem till frälsningens och förlossningens man, Jesus af Nazareth? Af idel ifver, omsorg och angelägenhet att på allt upptänkligt sätt, med alla medel fånga oss i sin stora kärleks heliga trådar, låter Jesus sin förste tjenare Johannes, flera år efter de händelser, som skedde på Golgatha och på Oliveberget, se för sina ögon den ena riksutvecklingen efter den andra, den ena glansen efter den andra, den ena klarheten efter den andra, den ena härligheten efter den andra. Hvad nu Johannes ser, det ser han på det vi, som lefve i tiden, skola vinnas för den stora äran och rikedom, evighetens ära och rikedom, på det vi skola lära oss att ej fästa våra hjertan vid något härnere, utan med väsentligt allvar söka efter det ena nödvändiga; hvad han ser, det ser han, på det vi skola lära oss att förakta världen och det som blott jorden och världen

tillhörer, på det vi skola lära oss förgäta det förgängliga, förgäta det som försvinner och sträcka oss efter det som ligger klart bestämdt, löftesrikt lockande framför oss, jagande efter målet, den lön som förehålles oss ofvanefter af Guds kallelse i Christo Jesu.

O Bröder, o Systrar, o medvandrare på denna hastiga vägen — här finnes hvarken Johannes eller Paulus eller Petrus — här känne vi ingen efter köttet, efter den blotta historien, allt försvinner som smakar af verktygen, af tjenarne: de stora himmelska uppenbarelserna äro Herrans, det allsmåktiga och sannfärdiga Vittnets Jesu Christi tillsägelser och förespeglingar, hvilka äro fasta och vissa, ja och amen, oss gifna och förlänade, på det vi skulle kunna rätt dragas med alla band, fastare, strängare, ovilkorligare till Jesus, lifvets och glädjens och ärans outgrundliga medelpunkt. Och väl höfves det oss, då vi, såsom nu, stå vid skiljelinien emellan tiden och evigheten, då vi, vid grafvens rand, på det uppkastade stoftet, på det kraftigaste påminnas om, huru snart dödsropet äfven kan hitta in till oss, i hvad ålder och under hvad sysselsättning och hälsoförhållanden som helst, väl höfves det oss, att vi nu, bland andra tankar, ej förbigå tanken på det kommande lifvets härlighet för de trogna. Vår käre Johannes har de väl afsomnade, de i Honom döde, de salige för sina ögon. Han ser af sådana en stor skara, så stor att ingen kan räkna skarans tal. Han ser dem klädde i hvita rockar. Der brinner i deras blick en utesäglig sällhet. Der är på deras panna en ojemnförlig glans. Guds pris och Lammetts pris lyser ur deras drag, öfver hela deras ansigte, och går såsom ett starkt, mäktigt melodiskt brus upp ur deras varrelsens djup och väller upp öfver deras läppar fram, såsom kristallvåggor emot thronen. Då Johannes, gripen, frågar, hvilka de äro, får han svar af en af de äldste. Jag vore

böjd att tro med Bengel, att det är den förklarade Paulus, som svarar: "Det äro de, som äro komne ur den stora bedröfvelsen, men tvagit sina kläder och gjort dem hvita i Lammets blod". Man får icke här genast tänka på martyrerna och förföljelserna och förföljelse-tiderna. Talet om dessa ämnen har sin särskilda plats. Hvad som här nämnes den stora bedröfvelsen eller nöden, ångsten, betrycket, är jordlifvet med all dess förskräckliga nöd, trångmål, fara, anfäkting och andeliga fasor. Hvad som menas med den stora bedröfvelsen är icke martyrväsendet i egentlig mening, eller den starka förföljelsen under den och den kejsarens eller konungens regering, utan det menas jordlifvet med all dess genom synden och förförelsen och motståndet emot Gud och otron iråkade jemmerfulla elände. Hvad som menas med den stora bedröfvelsen är denna jordetiden med dess för den tänkande och troende och älskande öfverflödande elände. Men de äro komne derifrån, de äro tagne utur ångest, hvarföre: emedan de tvagit sina kläder och gjort dem hvita i det slag-tade Lammets röda, allsmäktigt renande blod, som uttager alla fläckar och helar alla brister. Och nu, fortsätter den himmelske icke namngifne talaren till Johannes, äro de inför Guds thron och tjena Honom dag och natt i Hans tempel, och den som sitter på thronen skall bo öfver dem. De skola icke mera hungra eller törsta, icke heller skall solen falla på dem eller någon hetta. Ty Lammet som midt i solen är, skall föda (icke "regera", såsom det står i vår ännu gällande Svenska Bibel) dem och leda dem till lefvande vattukällor och Gud skall aftorka alla tårar af deras ögon.

Den himmelske förklarade tolken beskriver med dessa utsägligt betydelsefulla drag deras stora, starka, gränslösa lycka. Deras göromål är framförallt att stå inför Guds thron. Det är det största, det viktigaste, det väsentligaste. En

blick af Guds huldhet, en liten knapp stråle af Guds ljus, en skymt af Guds härlighet är ju härnere nog att försätta ett troende människohjerta i en ljuf låga af skön, helig, tillbedjande kärlek. De salige skola vara inför Guds thron: de skola hafva sitt lif, sin tillvaro i Guds, den allsaliges åskådande: strömmar af huldhet och ljus och lif skola ideligen flyta till dem och öfver dem och in i dem. Att vara i klart medvetande af att, om ock i stor svaghet, verkligen tjena den älskade Herren, passa på Hans befallningar och tillsägelser, vara Honom till någon nytta i afseende på Hans rike, af hjertat syssla något litet för Hans ära, att omhulda Honom i Hans vänner, att hjälpa Jesu fattiga bröder och systrar på jorden, att offra åt Honom i Hans jordiska tempel: detta är ju redan ett särskilt nöje: tänk då att få tjena Honom natt och dag, offlätligt, tänk att aldrig behöfva tröttna i tjenandet, tänk att få dyrka Honom utan uppehåll, utan paus: tänk att få heligt förtjusas af Hans närvaro, af Hans åseende, af Hans skönhet och härlighet: tänk att få vara till Hans tjänst i rastlös ifver, tänk att få på kärlekens vinge utföra Hans ärender, uträtta Hans uppdrag! Den som sitter på stolen skall bo öfver dem. Det högheliga föremålet för alla odödliga, rättfärdiga andars fröjdefulla tillbedjan skall bo öfver dem: Han skall bland dem hafva sin ljushydd, sitt eviga tabernakel, till deras säkra beskydd, utsägliga njutning och eviga jubel. De äro befriade från all brist: hunger och törst plågar dem icke mer. På jorden, under den stora bedröfvelsen på jorden, kunde det ofta vara ganska torftigt och armt, ja, så att till och med det lekamliga brödet, i trots af andras öfverflöd, kunde vara nätt och knappt och jemt, nära intill hungern, och ej så litet tårbestänkt, men isynerhet hände det nog ej sällan, att de i andeligt hänseende fingo i trots af det öfverflöd, som finnes på kraftigt

himlabröd, vidkännas hunger och törst. Det behagade ofta Herren, att icke alltid på fläcken tillfredsställa deras behof af andelig föda, i synnerhet icke af andelig njutning, utan Han ville hellre hålla dem kort, hålla dem nere, måhända i djup andans fattigdom, ja i själanöd och i anfäkting. Nu hafva de glädje tillfyllest och ett lustigt väsende på Guds högra hand evinnerliga. Nu iskänker Gud dem vällust såsom en ström. Solen skall icke heller falla på dem, icke heller någon hetta. De äro således fria från all slags smärta, qval och sjukdom. Intet qval, ingen kropp och själ förlamande värk hinner dem mera. Ingen lidelsens brand, ingen bedröfvansens ugn, ingen anfäktingens glöd skrämmer, aggar och bränner dem mera. Ty Lammet, Herren sjelf, deras frälsare och förlossare, som är midt i stolen, Han som samt med Fadern bildar och utgör den härlighet, från hvilken all salighet utstrålar, utbryter och utströmmar, Han föder dem, Han leder dem i bete, så att de af Lammet få nog och öfvernog; Han leder dem till vattukällor, så att de sålunda få den ljufvaste ersättning och vedergällning för all nöd, lekamlig och andelig, för allt umbärande, lekamligt och andeligt, som de här i den stora bedröfvelsen i tron lidit, tålt, genomgått, utstått. En ovansklig fullhet och en ljuflig svalka: en obeskriflig tröst, en outgrundlig ro. Och Gud skall aftorka alla tårar af deras ögon.

Om Fru Grefvinnan *Charlotta Cronhjelm*, född *Lindman*, vid hvars öppna graf vi i dag ställt oss, om hon i rättan tid åtydtt och gifvit vika för alla dessa väldiga lockelser, hvilka utgå från Herrans Jesu Christi härliga ord, löften och uppenbarelser, vete icke vi med afgjord visshet. Men sjelfva frågan, huruvida hon har inträdt eller skall inträda och taga sin plats i kretsen af den oräkneliga skaran, frågan, om hon är helsad eller skall helsas välkommen af de saliga, om hon

i all evighet skall åtnjuta den nu antydda stora härligheten, denna fråga är en fråga, som den sanna kärleken omöjligen kan visa ifrån sig. Må likgiltigheten annorstädes hyllas, på den sanna kärlekens område har den intet att säga. Kärleken nöjer sig icke med en lös förmodan, med sväfvande, ljumma, matta förhoppningar. Den tränger ned, den tränger fram, den söker, spanar, spörjer, tills en gång det fulla ljuset uppgår. Den kommer aldrig till hvila i en sådan sak vid människors omdöme, men den hvilar slutligen här i tiden och hvilar ljuft vid Guds Fadershjerta. Den griper om Guds förbarmande: den ser till Guds kärlek i Christo Jesu. Ja, ja, ja, bekant med Guds godhet i Christo, har kärleken hopp, hoppets tröst och hoppets ljufhet. Den hoppas, när såsom här var fallet, det åtminstone syntes som om den aflidna af Herrans skarpt tuktande hand lät föra sig till besinning och till allvarligt behjertande af nåden i Christo.

För trenne år sedan träffade henne äfven på ett yttre sätt denna Herrans slående kärlekshand, då hon i November 1860 för första gången rördes af ett blodslag, som förlamade hennes hela högra sida. Redan förut, alltsedan sin makes död efter ett blott femårigt äktenskap, förtrogen med fattigdomen samt med jordelivets mångfaldiga brokiga vexlingar och felslagna önskningar och förhoppningar och mänskliga hjertesorger, blef hon från nu äfven djupt förtrogen med kroppslidandet. Hon sökte sin hjälp, sin bot, sin helbregdagerelse i det Bethesda, dit man ej vänder sig förgäfvets, om man med rätt och fullt och ifrigt uthållande allvar vill bli renad, botad, frälsad. Jag säger det med ödmjuk öfverlåtenhet till Gud, som allena känner hjertan. Hennes sökande tog mot slutet en allt allvarsammare karakter. Hennes klappande på porten blef ifrigare: ifrigast tro vi, just denna sommar. Den stackars borttagna, hvart skulle hon väl ock vända

sig, om ej till Bethesda-Läkaren, Herren Jesus Christus? Då vi hafva detta temmeligen klart för oss, kunne vi, icke blott med smärta och saknad, utan äfven med en aning af den glädje, Han gifver de sina, tänka på den stund, då hon, förleden vecka, klockan tio på morgonen, ånyo träffades af ett slaganfall, hvarigenom den andra, den motsatta sidan förlamades. Ehuru hon förut hade varit någorlunda återställd, var denna gången ingen hjälp att finna på jorden. Djupt böjda under känslan af nådetidens stora vigt, af Guds heliga rådslut och oändeliga förbarmande, tro vi, att hon är ingången i fridshusen. Vi tro, att hon får vara med ibland dem, som äro och skola vara inför Guds thron; vi tro, att hon icke behöfver hungra eller törsta; vi tro, att Gud aftorkat och skall aftorka alla tårar af hennes ögon.

O J älskade kära Barn, du hennes enda dotter, J hennes båda qvarblefne söner! Trösten eder med denna härliga utsigt för den barnsliga kärleken! Sörjen eder kära Moder, tänken på allt hvad hon lidit: men lären eder att fördjupa eder i de härliga utsigter, Herren dels sjelf, dels genom sina Apostlar ställer för deras blickar, som vilja falla till och tro på Hans Son, Jesum Christum. Låten Eder Moders minne, minnet af hvad hon lidit, af den bittra nöd och kamp hon utstod, af de bönerop hon uppsände, af den kraft hon sporde af Honom, hvilken hon åkallade, låten detta minne vara för eder en stjerna till de härliga rymderna!

O mine älskade: jag beder Eder i Christi stad: låten denna verlden icke få magt med eder, låten denna tidens otro icke besmitta, förföra, beherrska, bedraga, förderfva eder! Skaffen med fruktan och bäfvan att J salige varden! Rusten eder, älskade unga, äfven J, tidigt att möta den store husbonden! Kläden eder i de rätta bröllopskläderna! Vigen edra hjertan tidigt åt Jesum, åt Hjelparen! Tänden edra lampor, försen

eder med olja, att J icke mätten erfara de fåvitska jungfrurnas öde! O skynden eder, skyndom oss alla: ty det lider, det lider! Låtom oss med allt allvar alla se oss om! Den nu hädankallade rycktes hädan i sina bästa dagar. Hon predike för oss alla: för dig, du unge, för mig, för oss, vi äldre! Söken Jesum med all flit! Låtom oss släppa allt, i våra hjertan försaka allt, som är af verlden, gifva oss helt och odeladt åt Honom, gerna tåla hunger och törst och hetta i denna verlden, jag menar allt hvad Herren behagar pålägga oss, lida och umgälla, genom sorgen och korset föras ner i förkrosselsens och ödmjukhetens dal, men deremot glade och villige offra oss i Jesu tjenst, sedan hans ljungande kärleksblick träffat vår själ, så att vi måtte få komma bland deras tal, hvilka stå inför hans ansigte och tjena Honom natt och dag i Hans tempel! Då skole vi, sedan vi här sått i tårar, der komma med glädje och bära våra kärfvar.

O Gud gif oss, ja Herre, gif den af Dig bortkallades efterlevande barn och vänner och välgörare och välgörarinnor att snart med henne få skåda Dig i ditt himmelska tempel, att få vara med bland dem, som lofva Dig utan gräns, utan hvila, utan rast eller ro, hvarken natt eller dag! Låt oss få vara med om att få tjena Dig i ljuset, i härligheten! O fostra oss dertill, smält och omsmält oss, men bered oss för Din himmel, stäm våra röster äfven i denna lågheten, Herre, till Ditt och Din Sons saliga och eviga förhärligande i Din himmel! Amen.

National Library
of Sweden

LÄSESALSN

60001000386179